

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecia), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire (Bicaz), Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Dojna, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițelul, Hațegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniăreva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstir), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnavăneana, Tibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânărmărin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 filieri.

Debitorii băncilor.

Iată o chestiune, care s'a discutat de multe ori și cu toate acestea nu în măsură suficientă. De câte ori s'a ivit însă în publicitate, aproape totdeauna a fost discutată exclusiv din punctul de vedere al intereselor debitorilor față de bănci. La toată ocaziunea «b.e.ții» debitori au fost luați în apărare față de băncile, acuzate — cu și fără motiv — că își exploatează și omoară clientela. În schimb nu ne aducem aminte de nici un caz, când această chestiune să fi fost discutată și din punctul de vedere contrar, din cel al intereselor băncilor față de debitori. Acestea nici când nu au fost luate în apărare față de clienții-datori, nici chiar față de aceia dintre ei, de cari, durere, sunt destui și cari, prin felul lor de a gândi și de a lucra, au făcut destule greutăți și pagube institutelor de bani. Tocmai de aceea, socotim, că suntem datori, azi, când raportul dintre debitori față de bănci se prezintă ca un rău, care pare că ia proporții tot mai mari, să ne ocupăm de această chestiune a debitorilor și să o discutăm și din punctul de vedere al intereselor băncilor noastre.

*

Luat în adevăratul înțeles al cuvântului, «debitor» este o noțiune cu un înțeles dintre cele mai alese. Debitor este, ori — mai corect — ar trebui să fie acela, care dispunând numai de forțe intelectuale și muncă, și fiind lipsit de capital, ia bani împrumut ca să poată împreună pe cei doi factori principali, necesari

oricărei activități economice raționale: munca și capitalul în scopul producției. În acest înțeles deci, a fi debitor, este un lucru folositor, frumos și nobil.

Dar viața de toate zilele, cu scăderile și mizeriile ei, a devalvat această frumoasă noțiune de debitor la acte și fapte, cari nu mai cadrează cu scopul activității economice-raționale, determinată exclusiv de gândul productivității. Nu toți dintre ceice au luat bani împrumut cu scop de a deveni productivi, au și reușit în intențiile lor; adeseori în lipsă de judecată reală și activitate sistematică, au dat greș. Alții — poate și mai mulți — s'au pretat la împrumuturi absolut consumative și astfel o parte foarte mare a debitorilor au ajuns să fie — desigur nu din vina băncilor — robii unor capitaluri, pe cari nu le mai au.

Răul însă nu s'a oprit la atât. În măsura în care debitorii se depărtau de chemarea și rostul adevărat al banului împrumutat, au început să degenereze și moravurile lor. Odinioară debitorii — să ne gândim numai la mărghimele noastră și la țărâtimele neguțătoare — își considerau de datorință mare a se «ține de vorbă» și a plăti la vreme capul banilor și dobânda lor. Și le plăteau unor creditori, cari de cele mai multe ori îi obligau prin câte un singur cuvânt. Obligațiile ferecate din zilele noastre, polițele cu legile lor speciale și procedurile sumare erau necunoscute. Cu toate acestea oamenii plăteau. Aveau mai puțină carte, însă stăpâneau mai multă minte și cinste.

Astăzi? Vremurile parecă s'au schimbat total. Ce folos de legi și câte toate cautele

pe seama creditorilor, când la debitori — de cele mai multe ori — prea puțin le mai pasă de ele. S'a făcut parecă o deprindere generală, că oamenii să nu mai țină seamă de îndatoririle de debitori. Este un rău foarte mare acesta, cu deosebire pentru noi și băncile noastre, un rău pe care îl simțim cu toții și care abia mai trebuie dovedit. El crește zi de zi, cuprinde în mrejele sale tot mai mulți și amenință să devină o adevărată pacoste. Tocmai de aceia e o datorință morală și națională să intervenim la timp și să împedecăm răul în dezvoltarea lui, să nu devină cangrenă.

Dar cum?

După modesta noastră părere cu deosebire prin două mijloace. Stăruind, îndemnând și capacitând lumea noastră românească să-și îndeplinească datorințele față de bănci și veghând ca pe viitor capitalul împrumutat să rămână la destinația lui adevărată, singură îndreptățită, la muncă productivă.

E desigur de prisos a mai cercetă azi, ce s'a întâmplat cu capitalul împrumutat de debitorii băncilor noastre. Un gând și o voință trebuie să ne stăpânească pe toți, — și anume că acest capital și dobânzile lui trebuie replătit, readus în circulație și apoi folosit din nou cu o mai mare precauțiune și cu mai multă pricepere. Experiențele din trecut ne vor fi în această privință de cel mai mare folos.

*

Ne dăm seama că a replăti, fie și numai în parte, atâtea capitaluri, mai cu seamă în împrejurările de azi, nu e lucru tocmai ușor. Inșă nu este imposibil. Ori cât de grele sunt timpurile, putem să afirmăm, că abia va exista om care să nu fie în stare a face de bani pentru a-și împlini datorințele față de bănci. Chiar cel din urmă țăran poate avea atât cât trebuie pentru acest scop. Cu atât mai ușor pot avea intelectualii noștri, la cari nu le trebuie decât o mai bună împărțire și o mai mare rezignare la cheltueli. Avem convingerea, că nu atât banii sunt cauza că nu ne îndeplinim datorințele față de bănci, ci mai mult gândurile rezervate și nepăsarea ce ne stăpânesc. Acestea trebuiesc delăturate și nimicite. De ce adevărat să nu avem atâtea cinste și noi, să restituim aceea ce am primit? De ce să nu căutăm a ne ușura sarcinile cu orice preț, pentruca, cu atât mai liber, să ne putem apuca de muncă, noua muncă productivă, folositoare? Să se abandoneze deci gândurile rezervate și nepăsarea! Intelectualii să premeargă cu exemplu. Să caute să-și îndeplinească datorințele de «debitori» corecți și conștienți. Căci totuș e o rușine, că unii în indolența lor să meargă până într'atât, încât să nu

se îngrijească nici măcar de câte o schimbare și prolongire de cambiu.

Apucând ei pe calea cea bună, să caute să determine și pe popor să-i urmeze. Iar în această privință lucrarea lor nu va fi nici de cum grea. Țăranul nostru are din fire îndemnul de a replăti ce primește împrumut. Excepțiile sunt mai puține. Tot ce trebuie să se facă — special de prezent — este să căutăm să contrabalansăm agitațiile și îndemnurile nesocotite ale acelor, care îl sfătuesc să nu-și îndeplinească datorințele față de bănci. Să-i arătăm că prin aceasta își face sie-și rău și pe el să îngreunează. Să-i arătăm exemplul faptic al intelectualilor, exemplu care desigur va prinde mai mult ca ori și ce și care va fi dovada cea mai bună față de îndemnurile răuvoitoare ale celor nesocotiți. Lucrând în chipul acesta, moravurile rele, de cari amintirăm mai sus, vor dispărea și o mișcare de regenerare se va înfăptui pe toată linia. Ea va duce la bine și progres.

*

Prin o lucrare sistematică și energică, cu scop ca debitorii băncilor să-și îndeplinească îndatoririle luate față de creditorii lor, se va face un serviciu neprețuit și institutelor noastre financiare. Știm prea bine prin ce greutatea trec acestea de prezent. Au îndatoriri cu mult mai însemnate ca în trecut. Ele nu pot să purceadă față de creditorii lor, cum purced debitorii, ce-i au, față de ele. Pe creditorii trebuie să-i mulțumească, căci altcum e în joc reputația și interesul lor. Afară de acestea, băncile trebuie adeseori să deie sprijin și ajutor clientelei, pe care nu au motiv a o abandona. Tocmai de aceia se cuvine să ne îndeplinim și noi datorințele ce le avem față de ele. Să nu uităm, că și ele ne-au ajutat, când am avut nevoie și că de ani de zile, de când durează criza financiară, au fost cu cea mai mare cruțare și indulgență față de clienții lor. — Să avem încredere în ele și prisosul de numărare, de care este destul, să li-l încredințăm lor, ca la cel mai potrivit și sigur loc. Numai așa vom dovedi că ne înțelegem datorințele și ne știm menaja interesele particulare și naționale.

Trecutul, dar special anii din urmă sunt plini de învățăminte pentru activitatea din viitor a băncilor noastre. Din toate acestea învățăminte însă reese ca un fir roșu necesitatea, căreia i-am dat expresie și în cele precedente, că pe viitor va trebui să se pună deosebită grijă ca banul împrumutat să se folosească pentru lucrări productive. Prin aceasta numărul acelor debitori, cari au rămas fără capitaluri și numai cu sarcina dobânzilor, se va reduce din ce în

ce; înmulțindu-se, în schimb, adevărații «debitori», aceia pentru cari capitalul împrumutat e un câștig efectiv. Grije pentru aceasta va trebui să poarte și băncile, dar în prima linie societatea. Aceasta va putea controla mai bine, decât ori și cine, folosirea rațională, a capitalului, împărțind cu disprețul ei pe toți, ce s'ar mai lăsa seduși, să cadă în greșelile trecutului. Atunci se va regenera întreaga viață a capitalului nostru și nimeni nu va mai plânge pe «bieții» debitori, dar nu va mai fi nevoie nici de aceea ca să se mai discute chestiuni ca cele puse azi pe tapet.

*

De încheiere facem un apel sincer și călduros către toți cei cu inimă pentru chestiunile noastre obștești, și îi rugăm să deie atențiune și chestiunii ce am discutat în cele precedente. E o chestiune foarte importantă, poate cu mult mai importantă decât se arată la prima vedere. Ea poate fi discutată și apreciată și din alte puncte de vedere destul de însemnate, pe cari, deastădată, nu le relevăm. Suntem siguri însă, că pusă în discuție în cercuri cât mai largi, multe laturi nouă ale acestei chestiuni vor putea fi lămurite — spre folosul și binele reciproc al băncilor și debitorilor lor.

Așa să fie.

Validitatea pretensiunilor cambiale în moratoriul V.

Ordonanța privitoare la moratoriul V, intrat în vigoare la 1 Februarie a. c. distinge următoarele categorii de cambii:

1. *Cambii, cari nu cad sub moratoriu.* De categoria aceasta se țin cambiile, emise în ziua de 1 August 1914 sau după data aceasta. Acestea se pot deci valida pe calea legii cambiale. Prezentarea spre plată și ridicarea protestului față de cambiile acestea se poate face cu valoare de drept în termenul legal, dar se poate și amâna până la 3 Aprilie a. c. Va să zică, cambiile, emise după 1 August 1914, și scadente până inclusiv 1 Februarie 1915, se pot protesta cel mai târziu la 3 Aprilie 1915, iar cele scadente după 1 Februarie 1915, cel mai târziu la 2 luni și 2 zile de lucru după scadență.

Norma aceasta are valoare, fără excepțiune, față de toate cambiile, scoase de sub moratoriu, scadente înainte de 1 Aprilie 1915, deci și față de acele cambii scadente înainte de 1 Februarie a. c., cari în sensul ordonanței referitoare la moratoriul IV, ar fi trebuit protestate la 3 Februarie 1915. Prin urmare noua ordonanță amână și pentru cambiile, scadente înainte de 30 Noembrie 1914, termenul de ridicare a protestului până la 3 Aprilie 1915.

2. *Cambii supuse moratoriului*, adică cele emise înainte de 1 August 1914.

Asupra acestor cambii au fost respective vor fi de plată 10%:

a) la cele scadente înainte de 1 Octomvrie 1914 în luna Ianuarie 1915;

b) la cele scadente în lunile Octomvrie și Noembrie 1914 în luna Februarie 1915 și

c) la cele scadente în Decembrie 1914 și Ianuarie 1915 în luna Martie 1915,

și anume în fiecare caz în ziua, care după cifra sa corăspunde zilei de scadență și dacă ziua aceasta ar lipsi din luna din chestiune (Februarie), în ziua următoare a lunii.

Prin urmare, în sensul celor de mai sus, asupra unei cambii, scadență la 31 Octomvrie 1914, cele 10% din capital trebuie plătite la 28 Februarie 1915, pe când asupra unei cambii, scadență la 1 Noembrie 1914, plata parțială de 10% trebuie făcută deja la 1 Februarie 1915.

Celelalte 90% ale cambiilor de mai sus, precum și cambiile scadente dela 1 Februarie 1915 încoace, cad în întregime sub moratoriu.

Pentru validitatea prin proces a ratelor, plătibile, conform punctelor a) și b), ridicarea protestului în lipsă de plată nu este necesară. Prezentarea spre plată însă trebuie făcută și poate urma oricând, câtă vreme n'a expirat încă termenul fixat pentru plata restului datoriei.

Provizinea de protest, calculată după rata de 10%, plătabilă o poate pretinde creditorul îndreptățit la protest chiar și în caz, când cambia prezentată spre plată nu s'a protestat.

Validitatea prin proces a plății parțiale se poate face, conform normelor procedurii cambiale. Împrocesuă se pot însă numai cele 10%, pe când restul de 90% rămâne sub moratoriu. La pâră trebuie alăturată, în locul cambiei originale, copia legalizată a cambiei. Confirmarea Băncii Austro-Ungare suplinește legalizarea. Dacă se aclude protestul ridicat în lipsă de plată sau copia autentică a protestului, atunci alăturarea copiei cambiei este de prisos.

Sucrările agricole în anul de față.

Două mari probleme agită, mai bine de o jumătate de an, și în cel mai înalt grad, sufletele indivizilor și ale popoarelor.

Cea dintâi este *chestia războiului*, care continuă și, sigur, va continua încă în măsură tot mai potențată și în cadre tot mai largi.

A doua este *chestia pâinii de toate zilele*.

Aceste sunt în o strânsă legătură una cu alta și tocmai din această cauză se și face tot, ce omeneste e posibil, ca ele să se ajute împrumutat și din cauza uneia să nu sufere cealaltă, ci să se promoveze una

pe alta, armonizându-se întreg complexul acțiunii ce le unește.

Pentru reușita războiului am dat și noi României ce am avut mai bun și vom da și în viitor.

Dar, ca el să se poată purta până la sfârșit în condiții favorabile, trebuie să se asigure pâinea cea de toate zilele pentru oștire și pentru cei rămași acasă.

Dispozițiile luate până acum în acest scop le-am publicat și comentat și noi în coloanele acestei reviste. Îndeosebi am făcut cunoscute dispozițiile, cari se referă la cruțarea și raționala distribuire a proviziilor rezultate din recolta anului trecut și a celor precedente, cum au fost dispozițiile privitoare la prețurile maxime ale cerealelor, la amestecarea făinei de grâu și săcară cu făină de orz, ovăs, porumb și cartofi, mai departe dispozițiile pentru recvirarea cerealelor, pentru măcinat ș. a.

Dar este o chestie, tot așa de importantă, dacă nu și mai mult, aceea a dispozițiilor, cari au trebuit și trebuie luate de autorități și de inșiși agricultorii pentru asigurarea recoltei anului, în care am intrat.

Pentru reușita acestei probleme avem până acum făcute mai puține lucrări. În toamna trecută s'au semănat cerealele de toamnă, Dumnezeu știe cum, pentru că ele s'au făcut în condiții extraordinare, luați fiind dela îndeletnicirile lor o parte mare a agricultorilor noștri, luate fiind și multe animale de muncă, mai ales caii, căruțele etc.

Arături de toamnă, de sigur, se vor fi făcut puține în vederea unei reușite mai bune a sămănăturilor de primăvară.

Acum ne aflăm în ajunul primăverii, când trebuie începute lucrările agricole, cari să asigure recolta pentru viitor a tuturor plantelor de nutreț pe seama oamenilor și animalelor.

Și ce s'a făcut până acum în interesul acestor lucrări?

Știm, că ministerul de agricultură a pus agricultorilor în vedere *distribuirea de sămânță pentru bani*, a anunțat, că stă la dispoziția agricultorilor, prin inspectoratele agricole, pentru procurarea animalelor de lucru și a dat *ordonanța*, cătră toate municipiile și orașele *în chestia îndeplinirii lucrărilor agricole*, după ce în urma chemării la războiu, ne lipsesc foarte multe brațe muncitoare, cari au săvârșit în timp de pace aceste lucrări. Precum se știe, scopul acestei ordonante este să se asigure toate mijloacele, ca *nici un petec de pământ roditor să nu rămână nelucrat*.

Dacă această ordonanță s'ar putea executa, în conformitate cu spiritul bun, ce o caracterizează, ar fi un bine incalculabil. Ar rezultă pe urma ei, în multe locuri, stări, poate, mai favorabile, decât în timp de pace.

Dar se știe, din experiența de toate zilele că, între o lege sau o ordonanță și între executarea lor, există, adesea, o distanță greu de parcurs. Și ne temem că, și în cazul de față, multe din dispozițiile acestei ordonante importante vor rămâne neexecutate.

Căci ne întrebăm, înainte de toate, cari sunt lucrările agricole, cari ar trebui săvârșite, în sensul nu-

mitei ordonante ministeriale, prin repartizarea rațională a muncii și prin lucrarea armonică a tuturor?

Sunt multe și varii aceste lucrări.

Între ele se numără:

1. *Golurile din sămănăturile de toamnă să se umplă cu sămănături* de primăvară, așa ca să nu rămână loc nelucrat și, în chipul acesta, populația să nu ajungă în lipsă de bucate.

2. Să se îndeplinească propriile lucrări principale în agricultură, ce cad în sezonul de primăvară: *aratul și apoi sămănatul grâului de primăvară, a orzului, ovăsului, porumbului și cartofilor*.

3. *Aratul și sămănatul trifoiului, luțernei, mazărichei și napilor de nutreț și de zahăr*.

4. *Aratul și sămănatul altor plante de importanță în economie, cum sunt păstăioasele, uleioasele, textilele și plantele de comerț*.

La aceste se adaugă:

5. *Păruitul și legatul viilor*.

6. *Îngrijirea fânățelor sau livezilor*.

7. *Cultivarea grădinilor de legume*.

8. *Curățirea și îngrijirea pomilor*.

9. *Cultivarea albinelor* ș. a.

În legătură cu aceste stau:

10. *Îngrijirea animalelor domestice*: a cailor, vitelor cornute, oilor, porcilor și galițelor.

11. *Economia de casă*.

12. *Industria agricolă și industria de casă*, dintre cari cea din urmă cade în exclusivă competență a femeii.

Amintim, mai mult în treacăt, curățenia caselor, spălatul și cusutul hainelor, îngrijirea copiilor etc., — cari, în lipsa bărbaților, durere, vor trebui, adesea, neglijate, pentru a se putea pune femeile cu tot devotamentul în serviciul lucrărilor agricole, dintre cari mai sus, am amintit numai pe acelea de primăvară, căroră, apoi, din săptămână în săptămână li-se adaugă altele și iar altele: săpatul de două ori a cucuruzului, cartofilor și napilor, săpatul de mai multe ori a viilor, cositul, uscatul fânului și otăvii și căratul acestora; apoi seceratul, clăitul, căratul și treeratul cerealelor; deasemenea ogoritul, întorsul din nou pentru sămănăturile de toamnă și sămănatul grâului de toamnă, culsul porumbului și adunarea celorlalte roade din câmp, din vii și din grădini etc., la cari se adaugă: căratul gunoierului, și aducerea lemnului ș. a.

În timpuri normale rândul acestor lucrări multe și grele se știe, și ele se săvârșesc întotdeauna la vreme, pândindu-se cu grijă ocazia cea mai potrivită, pentru a nu se întârziă nici o lucrare, căci în agricultură o zi de multeori, este hotărâtoare pentru reușita bună sau rea a cutărei recolte.

Dar acum, trăind în timpuri anormale, întreg echilibrul lucrărilor din timpurile de pace s'a distrus.

Floarea și puterea satelor e dusă la războiu și au rămas dintre bărbați numai cei mai în vârstă și tineretul, apoi femeile, fetele și copilele, cari — dela 10—12 ani în sus — sunt de un mare, chiar indis-

pensabil ajutor în agricultură, dar totuși numai puteri, cum s'ar zice, de a doua mână, la lucrările multe și grele, cari, în timpuri normale, le săvârșesc tocmai bărbații în vârstă de la 18—40 ani, acum duși pentru apărarea gliei strămoșești și cari se vor mai duce, rând pe rând, căci contingente după contingente sunt reclamate, la dese intervale, pentru a se prezenta în serviciul militar.

Luăm, la întâmplare din listele celor plecați până acum, publicate în ziarul «*Românul*», listele a trei comune de ale noastre din diferite părți ale țării, și din cari tocmai se vede golul provocat pentru agricultură.

Boziașul (comitatul Târnava-mică), comună românească cu 600 locuitori în caleul rotund, din care sunt duși, până acum, la războiu 62 bărbați, adică a zecea parte.

Bârsăul-de-sus (comit. Sălăgiu), comună cu rotund 1500 loc. români, din cari sunt duși, până acum, la războiu 143 bărbați, adică iarăși în termin mediu a zecea parte.

Măderatul (comit. Arad), comună cu rotund 2400 loc. români, din cari sunt duși la războiu 343 bărbați.

Câtă putere de oameni sunt duși, și câți se vor mai duce, dacă numai din 3 sate au plecat aproape 600!

Luând de bază proporția de sus, și ea se poate lua fără greș, noi, Românii din Ardeal și Ungaria, am dat până acum peste 350,000 de soldați și, fiind noi popor agricol, cel puțin 90% din acest număr sunt agricultori, adică peste 300,000.

Golul făcut, astfel, în agricultură numai până acum, este, repetăm mare, și el va lua, în viitor, proporții tot mai mari.

Astfel lucrările agricole se vor face în acest an cu multă greutate, unele se vor face rău, altele numai pe jumătate și numai puține se vor face de tot bine.

Iată pentru ce au fost absolut indispensabile dispozițiile luate din partea guvernului în scopul organizării muncii și a ajutorului împrumutat pentru familiile, al căror cap este dus la războiu și au ajuns în imposibilitate de a se ajuta singure, mai ales, la săvârșirea celor mai grele lucrări agricole, tocmai aceste foarte număroase și anevoioase, îndeosebi când nici timpul nu le prea este prielnic.

Va trebui deci ca comisiile, contemplate a se organiza în fiecare sat, să nu întârzie a se constitui și a-și începe acțiunea, într'adevăr, foarte grea, dar, în același timp, singură în stare a salva situația nespuns de gravă și primejdioasă prin care trecem.

Preoțimea noastră trebuie să fie acum la culmea chemării sale, făcând uz de toată autoritatea și influința de care se bucură în mijlocul poporului. Ea trebuie să stăruie fără preget, îndrumând pe toți să fie cruțători, harnici și cu bună chibzuială în toate lucrările, ce săvârșesc. Ea va sfătui pe cei care pot da mână de ajutor vecinilor lor, ajunși în strâmtoare, să nu plegete a o face.

În rudenii, mai ales, să se deștepte acum puterea imboldului, pe care o are apropierea sângelui și în toți dragostea creștinească, ce trebuie dovedită prin fapte, măcar în vremuri ca cele de acum.

Dar nu numai preoțimea, ci și **învățătorimea** noastră, care se află la vatra proprie, cum și toți **fruntașii**, cari pot da un sfat bun celor ce au trebuință de el, să-l deie.

Dacă așa se va proceda, **comisiile proiectate** de guvern vor putea opera mai cu înlesnire, și **primăriile comunale** nu vor trebui să facă uz de forță pentru ca cei care au mod de a ajuta pe cei neajutorați să-i ajute la îndeplinirea diferitelor lucrări mai grele agricole.

Aflăm, că în unele locuri s'au luat dispoziții, ca și comuna să sară în ajutorul celor mai nevoieși, prelininând anumite sume pentru reboșnicirea, măcar în parte, a ajutorului cu plugul și cu carul ce li se dă din partea altora.

Căi și mijloace de ajutorare sunt multe și varii, după cum multe și varii sunt împrejurările diferitelor sate ale noastre. Ele trebuie căutate și utilizate cu înțelepciune.

În situația noastră au mai fost, nu de mult, și alte popoare, s. e. Bulgarii, Sărbii și Grecii, cari în toamna anului 1912 și în vara anului 1913 au fost nevoiți să-și adune și organizeze toate puterile pentru a nu se compromite agricultura țărilor lor, în timpul crâncenelor războaie ce au purtat.

Avem nădejdea, că, pe lângă toate greutatea, poporul nostru, bine îndrumat fiind, și gata fiind la toate jertfele ce se cer, își va putea aranja și îndeplini afacerile agricole în acest an, astfel ca nici oștirea și nici cei de acasă să nu ducă lipsă și să avem provizii îndeajuns și pentru anul 1916.

Rechiziționarea cerealelor.

Guvernul a emis sub Nr. 610/915 M. E. o nouă ordonanță, prin care dispozițiile cuprinse în ordonanța Nr. 240/915 M. E. privitoare la rechiziționarea cerealelor se extind *și asupra porumbului și a altor produse agricole*, neamintite în ordonanța citată.

Guvernul a autorizat totodată comisiunea economică regnicolară, căreia este încredințată rechiziționarea cerealelor, *ca până la 1 Martie a. c. să cumpere de la producători din mână liberă cantități mai însemnate de porumb, cu prețuri mai mari decât cele fixate oficial*. În scopul acesta cantitatea de porumb destinată pentru vânzare trebuie anunțată, fără amânare, *primăriilor comunale*.

Dacă până la 1 Martie a. c. guvernul nu reușește să cumpere cantitatea necesară de porumb, atunci va proceda la rechiziționarea forțată a porumbului și va plăti numai prețurile maxime fixate.

Prin o altă ordonanță guvernul a dispus conscrierea rezervelor de făină, aflătoare în posesiunea

particularilor. Aceasta se va face pe niște coale de fasiune, ce va avea să le umple capii de familie. Conscrierea aceasta servește numai pentru orientarea autorităților asupra cantităților de făină, disponibile pe la particulari.

Guvernul intenționează a ordona și conscripția și rechiziționarea cartofilor, căci deși recolta de cartofi în anul trecut a fost abundantă, speculanții rețin mari rezerve înmagazinate, în speranța urcării prețurilor, iar piața este în permanență lipsită de acest însemnat product alimentar. Este vorba și de fixarea prețurilor maxime pentru cartofi.

Rezervele de cereale, aflătoare în țară, în mâinile producătorilor, sunt evaluate de specialiști la 6—8 mil. măji metrice de grâu, 2—3 mil. măji metrice de săcară, 30—32 mil. măji metrice porumb și la câteva mil. măji metrice de orz. Din aceste rezerve considerabile s'au rechiziționat până acum abia circa 7 mil. măji metrice.

Cruțarea cerealelor și traiul simplu.

(Continuare).

III.

Un avertisment serios a adresat către poporație, cu privire la cruțarea cerealelor și la traiul simplu și ministrul de interne prusiac v. Loebell. Acesta constată că una din preocupările cele mai principale ale guvernului, ca și a societății în timpul de față este și trebuie să fie *grija pentru hrana poporului*. Războiul mondial în curs este un războiu economic, cum nu s'a mai pomenit până acum. Nizuinței de a răpune Germania prin foamete trebuie să i se opună între alte mijloace de apărare și o bună organizație în ce privește întrebuințarea alimentelor, în ființă în cantitate suficientă. Războiul impune tuturor datorința de a schimba modul de viețuire de până acum. Fiecare să cruțe și să trăiască simplu. Să consume pâine neagră și cartofi, iar carne și pâine albă puțină. Ceeace nu s'a făcut în lunile trecute ale războiului, să se facă în viitor. Fiecare gospodărie trebuie transpusă în stare de războiu. Fiecare German, și înainte de toate, fiecare femeie să fie soldat în acest războiu economic.

Ceeace este curajul și bravura în fața dușmanului, aceea este acasă cruțarea și renunțarea. Cine nu-și împlinește datorința de a cruța cerealele și alte alimente, ce are și nu-și simplifică traiul așa, precum o cer împrejurările grele de azi, păcătuiește față de patrie, ca și un soldat, care nu-și face datorința până la sfârșit!

CRONICĂ.

O ordonanță a guvernului privitoare la fabricarea pâinei. Prin ordonanța, Nr. 649/915 M. E., dela 16 Februarie a. e., guvernul impune butarilor de a coace atât pentru vânzare, cât și pentru particulari, numai

pâne, etc. din aluat, care conține până la 50% făină de porumb.

În ținuturi unde este lipsă de porumb ministrul de interne poate admite abateri dela norma de sus; dar și în cazul acesta făina de grâu sau săcară trebuie amestecată până la 25% cu cartofi.

La propunerea autorităților administrative (a vice-comitelui) ministrul este în drept a impune și gospodăriilor private observarea normelor de mai sus, privitoare la coacerea pâinei.

Neobservarea dispozițiilor cuprinse în ordonanța guvernului se pedepsește cu închisoare până la 2 luni și cu amendă în bani până la K 600.

Dispozițiile de mai sus intră în vigoare la 1 Martie a. e.

Bancnote à K 100 false. În timpul din urmă s'au constatat în circulație număroase bancnote false à K 100. Falsificatele sunt foarte reușite, din care motiv se impune precauțiune potențată la primirea acestor bancnote.

Semnele distinctive ale bancnotelor false sunt:

Pe laturea maghiară sus în colțul stâng cuvântul *bárki* s'a scris: *barki*. Pe aceeași latură a bancnotei literile sunt mai înguste și dunga albă, ce le împrejmuește este mai lată decât la bancnota veritabilă. Mai departe cifra de 100 de sub capul de femeie și decorația, în mijlocul căreia se află cifra nu este atât de fină și cu îngrijire lucrată ca la bancnota bună. Falsificatele s'au fabricat din două foi de hârtie subțire, lipite una peste alta și dacă sunt deja uzate puțin se observă pe ele ici-colea beșici.

O statistică lugubră. Biroul internațional al Crucii roșii din Geneva-a publicat, nu de mult, o statistică asupra pierderilor de oameni în războiul actual. Conform acestei statistici Anglia, Franța, Belgia, Rusia, Japonia și Sărbia au avut, împreună, până la 10 Ianuarie 1915, următoarele pierderi: bolnavi și răniți 2.635,000, schilavi 975,000, prizonieri 1.462,000, morți 1.516,500, în total 6.609,500 oameni. La suma aceasta participă: Anglia cu 433,500, Franța cu 2.115,500, Belgia cu 212,000, Rusia cu 3.423,500, Japonia cu 55,500 și Sărbia cu 91,000 de oameni.

Cifra pierderilor Austro-Ungariei și Germaniei rămâne a se publica — după războiu.

Academia de înalte științe comerciale din București. La catedra de științe și legislație financiară dela Academia de înalte științe comerciale din București a fost ales, prin concurs dl Dr. *Ioan Răducanu*, docent universitar, iar la catedra de drept comercial dl *M. Pascanu*, conferențiar la Universitatea din București.

SUMAR

Debitorii băncilor. — Validitatea pretensiunilor cambiale în moratoriul V. — **Lucrările agricole în anul de față.** — **Rechiziționarea cerealelor.** — **Cruțarea cerealelor și traiul simplu.** — *Cronică:* O ordonanță a guvernului privitoare la fabricarea pâinii, Bancnote à K 100 false, O statistică lugubră, Academia de înalte științe comerciale din București.

„HONDOLEANA“, însoțire de anticipație și credit în Hondol.

CONVOCARE.

P. T. membrii ai însoțirii de anticipație și credit «HONDOLEANA» din Hondol, se invită, conform §§-lor 19 și 20 ai statutelor însoțirii la

a XIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Hondol, la 1 Martie st. n. 1915, la 10 ore a. m., în localul propriu al însoțirii.

Obiectele:

1. Constatarea membrilor prezenți și a voturilor.
2. Deschiderea adunării.
3. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe anul 1914.
4. Deciderea asupra bilanțului și a întrebunțării profitului curat.
5. Alegerea președintelui, vice-președintelui și a unui notar, alegerea directorului, vice-directorului și a celor 7 membrii ai direcțiunii, pe timpul de 3 ani (§ 24).
6. Alegerea comitetului de supraveghiere (§ 54).
7. Exmiterea alor 3 membrii pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.

În lipsa membrilor receruți de peste $\frac{1}{2}$ din părțile fundamentale, adunarea generală se va ține în înțelesul §-lui 21 din statute, la 10 Martie n. a. c., tot la 10 ore a. m., și tot în localul indicat.

Numărul membrilor înscriși cu 31 Decembrie 1914, au fost 351 cu 697 părți fundamentale, în sumă de K 20.910.

NB. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1914, cum și proiectul împărțirii profitului curat, se pune și până la adunarea generală la dispoziția membrilor însoțirii în orele oficiale de birou.

Din ședința direcțiunii însoțirii «Hondoleana», ținută în Hondol, la 21 Ianuarie 1915.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérlegszámla 1914. december hó 31-én. Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa în număr — Pénztári készlet	2,623	69	Părți fundamentale — Törzsbetétek	20,910	—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	64,763	—	Fondul de rezervă — Tartalékalap	3,153	71
Conturi curente — Folyó számlák	142	50	Depuneri — Betétek	37,794	64
Efecte — Értékpapírok	1,200	—	Reescont — Visszeszámitolás	18,706	—
Realități — Ingatlanok	6,900	—	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok	1,500	08
Mobiliar — Felszerelés	460	—	Prodiverse — Különfélék	847	20
Spese restituibile — Visszatérített költségek	169	88	Interese anticipate — Előleges kamat	71	52
Interese restante — Hátralékos kamatok	7,573	78	Profit curat — Tiszta nyereség	849	70
	83,832	85		83,832	85

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla. Credit — Követel.

	K	f		K	f
Interese după depuneri — Kamatok betétek után	2,750	81	Interese-Escont — Kamatok lesz. váltók után	9,071	57
Interese după reescont — Kam. visszeszámitolt váltók után	2,248	11	Proviziuni — Jutalékok	1,756	59
Salare — Fizetések	1,500	—			
Spese — Költségek	2,291	17			
Contribuție — Adó	145	29			
Contribuție de 10% după dep. — 10% adó betétek után	275	08			
Marce de prezență — Jelenléti díjak	168	—			
Amort. la cambii — Leírások váltóknál	540	—			
Amort. la mobiliar — Leir. felszerelésnél	60	—			
Profit curat — Tiszta nyereség	849	70			
	10,828	16			
					10,828

Hondol, la 31 Decembrie 1914.

N. Duma m. p., director-exec. — v.-igazgató. Petru Fărcaș m. p., cassar — pénztárnok. Eugen Grecu m. p., secretar — titkár.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

N. Fărcaș m. p. I. Crainic m. p. D. Giț m. p. N. Bodrean m. p. I. Piso m. p.

Subseminatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu cărțile principale și auxiliare. — Alólirott felügyelő-bizottság a jelen számlákat megvizsgálván, ezeket a fő-és segédkönyvekkel összhangzásban találtuk.

Hondol, la 21 Ianuarie 1915.

N. Tiu m. p.

I. Pleter m. p.

L. Nelega m. p.

„Institut de Credit și Economii, ca societate pe acții” în Mehadia.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai «Institutului de Credit și Economii ca societate pe acții» în Mehadia prin aceasta se invită la
a VI-a adunare generală ordinară,
 care se va ține în Mehadia în localul institutului la 27 Martie 1915 st. n. la 2 ore d. a. cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării și numirea de către prezident a unui notar.
2. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și bilanțul anului 1914 precum și propunerea direcțiunii cu privire la distribuirea profitului curat.
3. Raportul comitetului de revizie și darea absoluturului direcțiunii și comitetului.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un răstimp de 3 ani.
5. Exmiterea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari se fac atenți la dispozițiile § 13 din statute, conform cărora au să depună acțiunile împreună cu dovezile de plenipotență la cassa institutului până la 23 Martie 1915 st. n. la 12 ore a. m.

ACTIVA		Bilanțul general cu 31 Decemvrie 1914.		PASIVA		
		K	f		K	f
Cassa		9,806	47	Capital social	36,000	—
Escont		209,658	—	Fond de rezervă	6,000	—
Mobiliar	1,600	—	—	Depuneri	154,854	71
amortizare	200	—	1,400	Reescont	17,690	—
Realități	4,871	35	—	Dividendă neridicată	154	—
amortizare	871	35	4,000	Prodiverși	792	83
				Cont-curent	500	—
				Interese transitoare	5,675	46
				Profit curat	3,197	47
		224,864	47		224,864	47

PERDERE.	Contul Profit și Pierdere.		VENITE.		
	K	f	K f		
Amortizare din mobilier --- --	200	—	Interese escont --- --	19,473	57
Amortizare din realități --- --	871	35	Proviziuni --- --	2,749	91
Interese:			Diverse venituri --- --	2,557	03
după depuneri --- --	9,708	22			
„ reescont --- --	1,764	90			
Spese:		11,473			
Salare --- --	4,334	—			
Chirie --- --	300	—			
Proteste --- --	82	19			
Diverse --- --	1,129	50			
Dare:		5,845			
de stat și comunală --- --	2,105	98			
după int. depuneri --- --	970	90			
Scopuri de binefacere --- --		3,076			
Profit curat --- --		116			
		3,197			
		49			
		24,780			
		51			

Mehadia, la 31 Decemvrie 1914.

Dimitrie Cerbu m. p., cassar.

Cosma Miron m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Nicolae Chiticeanu sen. m. p., președinte. Gheorghe Tomescu m. p., director și membru în direcțiune.
 Dominic Rațiu m. p. Dumitru Dobruia m. p. Ioan Șoșoiu m. p. Anton Prohasca m. p.
 Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în regulă și în deplină consonanță cu registrele institutului.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Nistor Belba m. p., președinte. Iosif Domilescu m. p. Trifu Adamescu m. p.
 Lăpădat Tătucu m. p. Nicolae Feneșan m. p.

„BANCA POPORALĂ din Birchiș“, societate pe acții.

CONVOCARE.

«Banca populară din Birchiș», societate pe acții, își va ține

a IV-a adunare generală ordinară,

la 8/21 Martie 1915, după amiază la 2¹/₂ ore, în comuna Birchiș, în localitățile proprii, la care domnii acționari se invită cu toată stima.

Obiectele adunării sunt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre rezultatul obținut în decursul anului 1914 și decidera asupra bilanțului și absolutoriului.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.
3. Alegerea alor 3 membrii ordinari și 1 membru suplent în comitetul de supraveghiere, pe timpul 1915—1917.
4. Alte eventuale rapoarte și propuneri.
5. Alegerea alor 2 acționari pentru autentificarea protocolului adunării generale.

Dispozițiuni statutare: Vot decisiv în adunarea generală au numai acei acționari, cari cu trei zile înainte de adunare, au depus la cassa institutului, sau la institutul «Timișiana» acțiunile, transcrise pe numele lor, cu 6 luni mai înainte, respective plenipotențele. Plenipotențiat poate să fie numai un acționar.

Petru Ionașiu m. p., președ. institutului.

Activa.			Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914.		Pasiva.	
			K	f		K f
Bani gata				5,786.99	Capital societar	43,940.—
Cambii personale	84,407.—				Depuneri spre fructificare	12,629.87
„ cu acoperire hipotecară	46,701.10	131,108.10			Reescont	81,644.10
Conturi-curente	888.48				Depozite	669.78
Cont-curent al debit. pentru bucate	7,266.97	8,155.45			Dividende neridicate	100.—
Efecte	3,028.—				Fond de rezervă	2,761.58
după descriere	303.—	2,725.—			Interese anticip. la reescont	5,000.—
Realități	666.—				Profit curat	2,330.21
după descriere	166.—	500.—				
Mobiliar	965.77					
după descriere	165.77	800.—				
				149,075.54		149,075.54

Debit.			Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
			K	f		K f
Interese la reescont	8,846.68				Interese la escont	9,583.50
„ „ depuneri	899.75	9,746.43			„ la escont cu acop. hipot.	3,940.40
Salarii		1,860.—			„ la efecte	90.—
Chirie		350.—			„ conturi-curente	20.—
Spese de regii		936.20			„ de întârziere	28.33
Dare de câștig și comunală	1,067.60				Arândă	40.—
10% dare după depuneri	139.21				Diferite	65.18
Competințe erariale	22.04	1,228.85			Profit dela vinderea de bucate	3,870.58
Tipărituri și revizite de scris		154.68				
Spese de întab. și extab.		394.87				
Supraerogațiune pentru scopuri de binefacere		1.98				
Descrieri: 1. din valoarea mobiliarului	165.77					
2. „ „ efectelor	303.—					
3. „ „ realităților	166.—	634.77				
Profit curat		2,330.21				
				17,637.99		17,637.99

Birchiș, la 31 Decembrie 1914.

Traian Barzu m. p., director-executiv.

Alexandru Murarescu m. p., cassar și membru în direcțiune.

DIRECȚIUNEA:

Aureliu Carabașiu m. p. S. Bordoș m. p. L. Barzu m. p. T. Cibian m. p. N. Vugu m. p.

Subscrisul comitet de supraveghiere am revăzut Contul «Bilanț» și Contul «Profit și pierdere» prezent și confruntându-le cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat într-o conștință și exacte.

Birchiș, la 24 Ianuarie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Terentie Petroviciu m. p.

Dimitrie Jucu m. p.

„TIMIȘIANA”, institut de credit și economii societate pe acții în Timișoara.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «TIMIȘIANA» societate pe acții în Timișoara se convoacă și sunt rugați a participa la a

XXX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 3 Martie a. c. st. n., la orele 9 a. m. în localitățile institutului.

Obiectele adunării:

1. Raportul direcțiunii și a comitetului de reviziune și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.
3. Darea absolutorului direcțiunii și comitetului de reviziune pe anul 1914.
4. Alegerea a trei membri în direcțiune, și a unui membru în comitetul de reviziune.
5. Fixarea marcelor de prezență.
6. Eventuale propuneri ce se vor ivi în sensul §-lui 22 lit. h) din statutele institutului

Timișoara, 12 Februarie 1915.

Direcțiunea.

Dispozițiuni statutare: Vot decisiv în adunarea generală au numai acei acționari cari înainte de deschiderea ședinței depun la cassa institutului acțiile lor transcrise cu cel puțin 6 luni mai înainte pe numele lor (§ 12.)

Plenipotențiatul altui acționar trebuie să fie însuși acționar al institutului. Pe minoreni îi reprezintă tutorii; pe femei, bărbații lor; pe societăți, corporațiuni și institute le reprezintă plenipotențiații lor, cari pot fi și neacționari (§ 13.)

Spre a înlesni participarea la adunarea generală și dlor acționari din depărtare, am rugat pe on. direcțiuni dela «Albina» (Sibiu), «Bihoreana» (Oradea-mare), «Victoria» (Arad), «Oraviciiana» (Oravița), «Luceafărul» (Vârșeț), «Banatul» (Lugoj) și «Sebeșana» (Caransebeș), să primească acții de ale institutului nostru până la 28 Februarie a. c. ora 12 din zi; acții pentru participare la adunarea generală se pot depune și la cassele filialelor noastre din Buziaș, Recaș, Ciacova, Deta și Vinga precum și la cassa Expozitului din Toracul mic și Beregsău.

Activa.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		Pasiva	
		K	f		K f
Cassa în număr	266,997.07			Capital soc. 10,000 buc. acții à 200 cor.	2.000,000.—
Bon în Giro-conto și la alte bănci	40,141.35	307,144.42		Fondul general de rezervă	600,000.—
Cambii de bancă	2.803,482.83			Fondul special de rezervă	2,568.—
Credite cambiale cu acoperire ipot.	3.866,770.—	6.670,252.83		Fondul de pensiuine	127,312.97
Imprumut hipotecar		3.259,544.51		Depozite spre fructificare	3.827,380.64
Conturi curente cu acoperire		35,026.03		Depozite în cont-curent	282,720.—
Imprumut pe amanet		544.—		Reescompt	1.970,721.—
Capital nevârsat		14,400.—		Credite contractuale	398,882.—
Efecte		1.157,097.63		Imprumuturi hipotecare cedate	2.202,334.30
Efectele fond. de pensiuine		126,335.—		Sarcina casei institutului	350,000.—
Realități: Casa inst. Timișoara	559,359.65			Sarcina realităților	19,791.48
„ fil. Recaș	18,000.—			Dividende neridicate	1,468.—
„ „ Deta	15,000.—			Interese transitoare	68,143.74
„ „ Vinga	26,500.—			Contribuție pentru interese depos. spre fructificare	9,558.55
„ „ Ciacova	60,000.—			Diverse conturi creditoare	493,698.26
„ Exp. Beregsău	4,000.—	682,859.65		Profit net	205,610.64
Realități de vânzare		90,079.76			
Mobiliar	7,675.—				
după amortizare	875.—	6,800.—			
Interese anticip. la reesc. și ipoteci ced.		47,705.01			
Interese restante la pretensiuni întab.		159,874.18			
Diverse conturi debitoare		2,526.56			
		12.560,89.58			12.560,189.58

Spese.		Contul Profit și Perdere.		Venite.	
		K	f		K f
Interese de depos. spre fructificare	212,981.53			Interese de escompt	296,742.74
„ „ „ în cont-curent	12,998.—			„ „ credit camb. cu acop. hip.	348,174.59
„ „ reesc. și de cred. contrac.	207,920.26			„ „ împrumuturi hipotecare	274,554.94
„ „ ipoteci cedate	160,039.17	593,938.96		„ „ împrum. de cont-curent	16,275.37
Contrib. după int. la depos. spre fruct.	22,777.31			„ „ împrumut pe amanet	181.32
Contribuție erarială și comunală	50,752.97	73,530.28		Venitul efectelor	57,002.55
Salare		82,002.87		„ realităților	25,783.06
Chirie	17,673.01			„ asigurărilor	501.57
Spese de cancelarie	23,028.81	40,701.82		Proviziune	9,810.43
Diferința de curs la efecte		32,417.—			
Amortizare din mobilier		825.—			
Profit net		250,610.64			
Timișoara, la 31 Dec. 1914.		1.029,026.57			1.029,026.57

Dr. Cosma m. p., director executiv interimar.

Miculescu m. p., șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Ioan Pepa m. p., vice-pres. Dr. Cosma m. p. Ionașiu m. p. Dr. Coste m. p. Dr. Crăciunescu m. p. Vidrighin m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al bilanțului și cel al profitului și perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă le-am aflat cu acelea în consonanță și exacte.

COMITETUL DE REVIZIUNE:

Dr. Șincai m. p., președinte. D. Buibaș m. p. Dr. Valer Mezin m. p. Vincențiu Petroviciu m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.